

SDP:n Joensuun valtuustoryhmän valtuustoaloite lapsiystävällisyydestä luottamustoimien hoitamiseen

KH 18.01.2021 § 31
840/00.01.01.01/2020

SDP:n valtuustoryhmä jätti kaupunginvaltuustolle 7.12.2020 valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Joensuun kaupunki ryhtyy valmistelevaan toimia, joiden avulla se mahdollistaa perheellisen osallistumisen luottamustoimien hoitamiseen ja selvittää mahdollisuudet tarjota luottamustehtävissä toimiville lastenhoitoa valtuuston ja lautakuntien kokousten ajaksi, sekä tarkastelee kokoustilojen osalta tilojen esteettömyyden ja lapsiystävällisyyden. Lisäksi esitetään, että kaupunki toteuttaa vielä tällä valtuustokaudella luottamushenkilöille kyselyn, jossa kartoitetaan luottamushenkilöiden tarpeita ja ideoita em. asioiden toteuttamiseksi.

Kaupunginhallitus lähetti kokouksessaan 14.12.2020 § 475 aloitteen hallintopalvelujen valmisteltavaksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Kuntalain mukaan luottamushenkilöillä on keskeinen asema edustukselliseen demokratiaan perustuvassa kunnallisessa päätöksenteossa. Ylintä päätösvaltaa käyttävät luottamushenkilöt. Luottamustoimen tunnusmerkkejä ovat seuraavat:

- Vapaaehtoisuus. Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan.
- Erottamattomuus. Luottamushenkilö ei yleensä ole erotettavissa kesken toimikautensa.
- Määräaikaisuus. Luottamustoimi on määräaikainen. Luottamushenkilö valitaan toimeensa asianomaisen toimielimen toimikaudeksi.
- Vaalikelpoisuus. Luottamushenkilön on täytettävä tietyt edellytykset voidakseen toimia kunnan luottamushenkilönä (71 §).
- Virkavastuu. Luottamushenkilö hoitaa tointa virkavastuulla ja on toimessaan rikosoikeudellisessa virkavastuussa.
- Poliittinen vastuu. Luottamushenkilö on poliittisessa vastuussa valitsijoilleen ja edustamilleen puolueille, järjestöille ja ryhmille.

Luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Valtuustoehdokkaaksi voidaan asettaa vain henkilö, joka on antanut kirjallisen suostumuksen valtuutetun toimen vastaanottamiseen. Lisäksi luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä kesken toimikauden.

Yleensä luottamustointa hoidetaan päätoimen rinnalle.

Luottamushenkilöille maksetaan;

- kokouspalkkioita;
- korvausta ansionmenetyksestä ja kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä;
- matkakustannusten korvausta ja päivärahaa.

Luottamushenkilöpalkkiojärjestelmän avulla pyritään takaamaan taloudelliset ja osittain myös ajankäytölliset edellytykset luottamustehtävän täysimittaiseen hoitamiseen.

Joensuun kaupungin luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussäännön 9 §:n mukaan luottamushenkilölle suoritetaan korvausta mm. lastenhoidon järjestämisestä. Ulkopuoliselle suorittamisesta kustannuksista (esim. lastenhoitopalkkio) tulee esittää tosite. Luottamushenkilön tulee anomuksessaan vakuuttaa, että kustannus on ollut tarpeellinen luottamustoimien hoitamisen vuoksi. Korvauksen enimmäismäärä on 20 euroa/tunti.

Joensuun kaupungin hallintosäännön 79 §:n mukaan toimielin päättää kokouksensa ajan ja paikan.

Joensuun kaupungissa on käynnissä uuden valtuustokauden hallintosäännön, konserniohjeen ja luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussäännön valmistelu. Valmistelun yhteydessä tehtiin valtuustoryhmille kysely, jonka yhteydessä pyydettiin valtuustoryhmiltä kommentteja myös palkkiosäännön toimivuudesta ja muutosehdotuksia palkkiosääntöön. Lisäksi kevään 2021 aikana tullaan valtuutetuilta, kaupunginhallituksen- ja lautakuntien jäseniltä kysymään arviointia valtuuston- ja toimielinten toiminnasta sekä luottamustoimen hoitoon vaikuttavista asioista. Myös näiden kyselyjen yhteydessä on mahdollista tuoda esille aloitteessa mainittuja asioita. Kaikilla toteutettavilla kyselyillä on vaikutusta tulevan valtuustokauden toimintojen suunnitteluun ja toteutukseen.

Edellä selvitetyn perusteella voidaan todeta, että luottamushenkilöillä on oikeus saada korvausta, jo voimassa olevan, luottamushenkilöiden palkkiosäännön perusteella lastenhoidon järjestämisestä. Luottamushenkilöiden palkkiosäännön tarkastelun yhteydessä on nyt hyvä hetki tarkistaa, että palkkiosäännön korvaukset ovat ajantasaiset.

Toimielimet päättävät itsenäisesti hallintosäännön perusteella kokouspaikoista ja kokousajoista. Päättäessään kokousajoista ja kokouspaikoista on toimielimissä hyvä käydä keskustelua kokoustilojen esteettömyydestä ja muista kokoustamiseen liittyvistä tärkeistä asioista.

Hallintopalveluissa ei katsota tarpeelliseksi tehdä enää uutta erillistä kyselyä, jolla kartoitettaisiin luottamushenkilöiden tarpeita aloitteessa mainittujen asioiden toteuttamiseksi, koska kyseisiä asioita on voinut tuoda esille jo toteutetuissa kyselyissä tai voi tuoda esille kyselyissä, jotka tullaan vielä toteuttamaan alkukeväästä luottamushenkilöille

Valmistelija: hallintopalvelut

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena SDP:n valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.